



Zasavski udarnik



★ Glasilo Osvobodilne fronte okraja Trbovlje ★

Leto I.

Trbovlje, 30. julija 1948.

Štev. 22.

Živel V. kongres Komunistične partije Jugoslavije

Z delom bomo dokazali, da se nismo izneverili in krenili s poti ki nam jo je nakazal tovariš Stalin, največji učitelj marksizma in leninizma

Na manifestacijskem zborovanju na predvečer V. kongresa KPJ je imel član okrajnega komiteta tovariš Pečar Otmar slavnostni govor, kjer je poudaril sledeče:

V. kongres KPJ pomeni za nas važen zgodovinski dan, ker se V. kongres KPJ vrši v času napetega povojne stanja in je nujno, da pregledamo pot naše partije, naših komunistov.

Vsem Trboveljčanom je znana borba naših komunistov v juniju 1924, ko so ob pohodu Orjune padle tri žrtve; mnogo najboljših komunistov, zavednih delavcev pa so zaprli in obsodili na dolgoletne robije. Pohod Orjune ni zadušil revolucionarnosti trboveljskega delavstva, saj ga je vodila komunistična partija. Tudi šestojanuarski režim Pera Živkovića ni zavrl revolucionarnega poleta, vključno preganjanju, vključno temu, da je kapitalistični sistem dopuščal, da je Trboveljska premogokopna družba mnogo rudarjev odpustila, da se je praznovalo, da so bili nagazini polni, rudarji pa niso imeli denarja, da bi kupili. To ni omajalo trboveljskega proletarijata, od koder so izšli naši najboljši: Miha Marinko, Vrešk Vili, Hohkraut, Tončka Čeč, Salamon in drugi. Vsem Trboveljčanom so še dobro v spominu gladovne stavke leta 1934, ko je Trboveljska družba hotela odpustiti večje število delavcev, da zniža plače, da obdrži svoj profit na višini: vse to je moral prenesti naš rudar. V tej stavki je bilo doseženo že vse v dobro rudarjev, vzdržati bi bilo treba samo še en dan v jami. Vsa slovenska javnost je bila informirana in bila na strani rudarjev. V najtežjem trenutku pa so takozvani prijatelji delavskega razreda, socialdemokrati kakor vedno, tudi to pot zasadijo nož v hrbet delavskemu razredu. Ko je takratni voditelj Zveze rudarjev Jugoslavije, Jurij Arh videl, da stavke ne more preprečiti, se je pričel pogajati z voditelji Trboveljske in dobil nalogo, da stavko na vsak način prepreči. Nagovarjal je rudarje, naj opustijo stavko, da jim je ugodeno ter jim prečital akt Trboveljske, da je začasno ugodeno zahtevam delavstva. Komunisti so opozarjali delavstvo, da je to goljufija in da Trboveljska lahko vsak čas prekliče to izjavo. V roku 14 dni pa se je izkazalo, da so imeli tisti zavedni rudarji-komunisti prav, ki se niso strinjali z začasnim preklicom, ker je Trboveljska čez 14 dni uveljavila svoje namere na račun delavskega razreda, ne da bi pri tem kaj izgubila. To so bile težkoče, v

katerih je Partija takrat delala v strogi ilegalni. Tako so delali takozvani prijatelji delavstva v stari Jugoslaviji, tako še marsikdo danes skuša vplivati na delavstvo, kritizira na vse mogoče načine našo oblast, da je nesposoben in da ne gre pravilno, pri vsem tem se pa nikdar ne zmotijo, da bi nakazali enkrat dobre stvari, ki so se danes napravile za delavski razred in vseh teh ogromnih uspehov, ki so se napravili pod vodstvom Partije. Mi tem ljudem pravimo, da ne zahtevamo ničesar drugega od njih nego samo to, naj se do današnje ljudske oblasti ponasajo tako kot so se ponasali napram kapitalistom. Med drugim je poudaril vlogo, ki jo je odigrala Partija v toku narodno osvobodilne borbe in izdajalske vloge, ki so jo odigrali izdajalci in pa duhovščina v narodno osvobodilni borbi. Mi imamo danes še mnogo duhovnikov, ki se nikakor ne morejo živeti v socialistično graditev nove Jugoslavije. Oni še vedno mislijo tako kot večeraj in želijo tudi tako delati in zavirati izvedbo petletnega plana. Zakaj sklicujejo danes popoldne ali zvečer maše, zakaj se nikjer ne pokažejo, kjer bi lahko pripomogli k 5-letnemu planu, zakaj ne pozivajo kmeta, naj čim več pridelja, da se bo lažje prehranil delavec v industriji, zakaj tega vsega ne delajo, kar bi lahko naredili. Zato ne, ker so sovražniki ljudstva. Zato ne pozivajo kmeta, da bi vpisal ljudsko posojilo, ker so sovražniki socializma, toda mi juna povemo to, da bodo narodi Jugoslavije vseeno brez njihove pomoči, navzlic njihovu rovaranju, zgradili socializem in da bo ob času, ko se bo delala bilanca uspehov dela, ko bo završen petletni plan, narod tudi nje vprašal, kaj ste pa vi prispevali pri gradnji socializma. Ako ti ljudje ne bodo spremenili svojega stava v prilogo delovnih množic, jih bo narod brez dvoma upravičeno poklical na odgovornost. Naša Partija je prehodila ogromno pot plodnega dela v svojem razvoju, zato bo tudi kongres še bolj potrdil pravilnost poti naše Partije, katero vodi naš učitelj, maršal Tito. Naša Partija je že dokazala, da je sposobna voditi revolucionarno borbo pod najtežjimi pogoji in ni nobenega dvoma, da bo kongres ponovno potrdil, kar je neizpodbitno, da je Partija sposobna voditi veliko bitko za izgraditev socializma. V svojem govoru je tovariš Pečar naglasil važno vlogo V. kongresa za nadaljno organizacijsko graditev in utrditev Partije. Pripravljen sem, da bodo delovni ljudje še

bolj zvesto sledili pozivu Partije pri gradnji socializma v naši deželi. Kakor je Partija verovala v moč zdravih ljudskih množic v toku NOB in jih tako pripeljala do zaželenih uspehov, zato veruje Partija tudi danes, ker brez vere v sile ljudskih množic ni uspehov in slaherni, ki izgubi vero v ljudske množice, mora nujno napraviti tudi izdajstvo nad ljudskimi množicami, kar pa naša Partija nikoli ni napravila in nikoli ne bo. Ob zaključku se je dotaknil obtožb, s katerim se je obtoževalo vodstvo naše

Partije, mi pa vemo, da so nepravilne, zaradi tega bomo s podvojenim delom dokazali vsem, da hočemo bratskega sodelovanja z vsemi, posebno pa še s SZ. Tovarišu Stalinu, največjemu učitelju marksizma in leninizma, bomo dokazali, da se nismo izneverili in krenili iz poti, katero nas on uči, da moremo hoditi. V kongresu KPJ pa nam bo dragoceno napotilo za izvajanje in sprovajanje sklepov našega najvišjega foruma s tovarišem Titom na čelu.

V petdnevem tekmovanju na čast V. kongresu KPJ je najboljši v skupini A rudnik Zagorje

Tekmovanje je v čast V. kongresu KPJ je zajelo vse delovne kolektive širom države. Tako so zmagovalci rudnikov A, B in C skupine napovedali tekmovanje, ki je trajalo od 15. julija do 21. julija do 6. ure zjutraj. Tekmovalna komisija na zveznem tajništvu rudarske industrije je na podlagi poročil določila zmagovalce.

V skupini A je pripadlo prvo mesto rudniku Zagorje, ki je dosegel 147,85 točk. V času tekmovanja je od doseženega plana 15. julija 87,94% dvignil do 21. julija za 9,62%, to je na 97,56%, zmanjšal proizvodne stroške za 5,08% in zmanjšal nepravilne izostatke. Drugo mesto je pripadlo rudniku Velenje z 46,90 točk. V času tekmovanja je presegel plan za 1,58%.

Tretji je rudnik Hrastnik z 26 točkami in četrty rudnik Trbovlje z 10,5 točk, proizvodni plan je bil v času tekmovanja presežen za 1,1%.

Izvršili so obvezo

V čast V. kongresu so nameščenci obrata Ojstro-rudnik Hrastnik sklenili, da bodo do 21. julija nakopali v prostem času 100 ton premoga. Do 21. julija so to obvezo izvršili in prekoračili, tako da so dali 163 ton premoga. Istočasno so napovedali tekmovanje nameščencem obrata Hrastnik, ki so tekmovanje sprejeli in do pričetka V. kongresa nakopali po svojem rednem delu 156 ton premoga. Ker pa so v rudniku Hrastniku težkoče zaradi doseganja plana, vsled pomankanja delovne sile je nadzorno osebje ponovno odločilo, da do zaključka kongresa nakoplje vsak obrat še po 100 ton premoga. Tekmovanje za dosego plana v rudniku Hrastnik pa je zajelo tudi nameščence strojnega in zunanega obrata. Vsi hočejo sodelo-

V skupini B pa so rezultati še boljši. I. mesto si je priporil rudnik Laško z 557 točkami. V času tekmovanja je plan presegel za 14,2%.

II. mesto je dosegel rudnik Zabukovca z 50,80 točkami, ki je v času tekmovanja presegel proizvodni plan za 2,6%.

Najboljši v skupini C pa je rudnik Barita Pleše pri Skofljici z 620 točkami. V času tekmovanja je plan presegel za 21%.

Vsi ostali rudniki niso prišli v poštev pri določanju zmagovalcev posameznih skupin, ker niso poslali poročil.

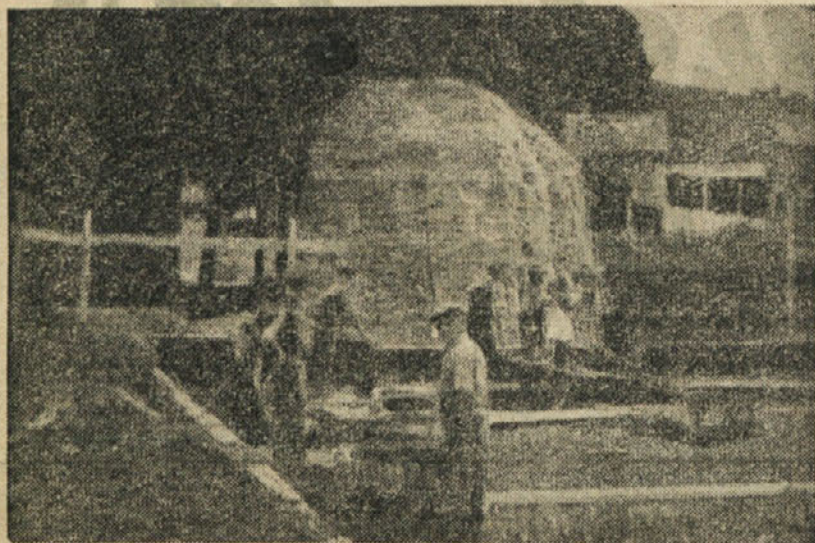
Delovnim kolektivom, ki so si priporili s svojim poštrevovalnim delom v čast V. kongresa KPJ prva mesta, bodo podeljene prehodne zastavice na obnem zboru Zveznega tajništva rudarjev za Slovenijo dne 8. avgusta v Trbovljah.

vati in pomagati ter s tem najlepše dokazujejo svojo predanost Partiji in našemu maršalu Titu.

Pomoč pri gradnji zadržnih domov

Kakor so si nameščenci obrata Kotredž zadali obvezo, da bodo v čast V. kongresa nakopali v prostem času 500 ton premoga in isto obvezo prekoračili za 100 ton, tako so si nameščenci in aktivisti rudnika Trbovlje zadali obvezo, da bodo v tednu kongresa KPJ od 27. do 31. julija delali prostovoljno na gradnji zadržnih domov v čast V. kongresa KPJ. Delali so v torek 27. VII. na opekarini v Zagorju, v četrtek in petek pa na gradnji zadržnega doma v Mlinšah. Obvezali so se, da bodo naredili 1200 prostovoljnih ur

Gradnja novih stanovanj je tudi del izpolnitve našega plana



Kopanje temeljev pri gradnji stanovanjskih stavb pri UZP

Letošnje leto je tudi v Trbovljah razmah gradbene sezone zelo uspešen, saj gradijo veliko število stanovanjskih stavb, s katerimi bo stanovanjska kriza vsaj delno omiljena. Uprava zasavskih premogovnikov si je zadala nalogo, da v svoji režiji zgradi čim več stanovanj in na ta način nudi rudarjem prepotrebna udobna stanovanja. Po programu je zagotovljeno, da bo letošnje leto pripravljenih 76 novih sodobnih stanovanj za družine, poleg tega pa še opremljena samska stanovanja za 165 samcev.

Stanovanjske hiše so prav moderno urejene. Novost je v tem, da je prostor za omaro vzidan v steno ter se na ta način pridobi več prostora. Večina stanovanj je dvosobnih, nekaj pa so jih začasno preuredili v enosobna zaradi pomanjkanja stanovanj, pozneje pa bodo ta stanovanja trisobna. Vse stanovanjske hiše pa imajo poleg zračnih in svetlih sob še pripadajoče prikljine in kopalnice. Pri gradnji stanovanjske kolonije na Limbergu, kjer gradijo temelje 14. stanovanjske hiše, so uspešno pomagale žene rudarjev v prostovoljnem delu. Limberška naselbina bo najmoderneje urejena. Preproste dvodružinske stanovanjske hišice z vrličem bodo res pravo veselje delovnemu človeku po končanem delu. Rudarji, kateri se bodo naselili v teh udobnih stanovanjih, ki imajo kopalnico in vse potrebne prikljine, stanujejo sedaj v slabih hišah, ki jih je prav za prav treba podreti. Z veseljem sodelujejo pri gradnji in so napravili že preko 3500 prostovoljnih ur z zavestjo, da bodo z naslonkom nove lepe vrline naselbine padle na Dobri stare, na pol podrte in zastarele borake iz dobe kapitalističnega gospodarstva. Stanovanj primanjkuje vedno več. Nova delovna sila prihaja v revirje. Gradbeni odsek je

postavil v kratkem času 14 dni že dve leseni baraki, katere je dobavilo ministrstvo za delo LRS z 8 enosobnimi in 3 dvosobnimi stanovanji. Obe baraki sta že naseljeni z doseljenci, kateri imajo prav udobno in okusno urejena stanovanja, v nekih ozirih še bolj prijazna, kakor v zidanih stavbah. V programu sta še dve baraki s 4 dvosobnimi stanovanji, ki bosta gotovi do jeseni in sposobni za vselitev. Na Vodah, med rudniško restavracijo in Bazensko upravo, pa kopljejo temelje za dve stanovanjski hiši, kjer bo 18 dvosobnih družinskih stanovanj.

Kakor vsa ostala stanovanja, bodo tudi stanovanja pri Bazenski upravi zgrajena na najmodernejši način. Stavbi bosta dvonadstropni z vsemi pripadajočimi prikljinami in kopalnicami in kar je glavno, na lepem prostoru v centru mesta. Kakor je uprava zasavskih premogovnikov pristopila k zmanjšanju stanovanjske sliske, tako je tudi cementarna Trbovlje že v letošnjem letu vselila v svoje zgotovljene hiše 19 družin.

V stanovanjski dvonadstropni stavbi na Vodah se je pred dvema mesecema vselilo 7 družin. Stavba je dvonadstropna, v njej so naseljeni nameščenci ter je urejena na najmodernejši način. Stanovanje obstoji iz kuhinje, treh sob, kopalnice in prikljin. V sobah so parketi, tako da je kar veselje pogledati, ko vidiš, da je danes pod pogoji nove oblasti tudi delavec in nameščenec prišel do svojih pravic, katere so si naši narodi zagaranirali z narodno osvobodilno borbo.

Stanovanja Cementarne v Limbergu in na III. etaži so prijetne družinske hišice, dvosobne in jih je sedem. V njih so naseljeni delavci Cementarne ter so prav zadovoljni, saj so tudi oni doprinesli s prostovoljnim delom, da se je vselitev lahko že izvršila. Poleg

sedemnajst stanovanj, v katere so se že vselili, pa je v gradnji pri mesni klavnici nova trinadstropna stavba, katere bo imela 24 dvosobnih stanovanj. Temelje za to stavbo že kopljejo in bodo v kratkem pričeli z betoniranjem temeljev. Na gradilišču je velika skladišnica opeke, tako da bo delo hitro napredovalo. V dveh novih stanovanjskih hišah za Savo, ki jih je zgradila Elekfrarna v svoji režiji, je vseljenih 12 delavskih družin, katere imajo v dvosobnih stanovanjih vso udobnost. Stanovanjske hiše za Savo so od vseh do sedaj zgrajenih res najmoderneje urejene. Letošnje leto pa bo Elekfrarna zgradila še eno stanovanjsko stavbo, ki bo dvonadstropna in bo imela 6 stanovanj s kuhinjo, dvema sobama, kopalnico z vodovodom in vsemi udobnostmi, katere nudi danes naša nova ljudska država. Poleg teh stanovanjskih stavb, ki jih grade v

Trbovljah, bodo dokončane tudi stanovanjske stavbe, katere gradi MLO Trbovlje. V tri stavbe se bo vselilo v jeseni 12 družin, predvsem nameščencev OLO Trbovlje, ki danes živijo ločeno od svojih družin. Stavbe so enonadstropne ter so na lepem prostoru, ob novi cesti. V letošnjem letu je po planu predvideno, da se bo vselilo 154 družin z že vseljenimi strankami. Vsekakor bo to ogromen doprinos k zmanjšanju stanovanjske sliske v Trbovljah, vendar je to še vse premalo. Dalo pa bi se to vprašanje rešiti tudi na ta način, da bi lastniki stanovanjskih hiš imeli več uvidenosti in ne eni po dvoje stanovanj in po pet do šest sob, drugi, ki dajejo vse sile za izvedbo plana, se pa sliskajo. Tudi z gradnjami v Zagorju, Hrastniku in Radečah se bo veliko izboljšalo stanovanjsko vprašanje trboveljskega okraja.

L. Š.

Za boljšo organizacijo prostovoljnega dela

Tito:

Delovni polet naših ljudi, delavcev, kmetov, frontovcev in ljudske inteligence, je omogočil in dal pobudo, da se je naše vodstvo odločilo za veliki podvig, za ureditve petletnega plana industrializacije in elektrifikacije. Uspehi prvega leta petletnega plana so pokazali, da je energija naših narodov neizčrpna in da se naše ljudstvo zaveda velike važnosti izpolnitve plana. Prostovoljno delo je bila

v organizaciji prostovoljnega dela, ker k organizaciji niso znali pravilno pristopiti. Štab prostovoljnega dela je neelastičen, mrtev in samo, na papirju. Člani Frontovske organizacije so pripravljani za delo. Naj navedemo samo par slučajev: Ni pravilnega razporeda dela, statistike ne vodijo v redu. Uspehov najboljših prostovoljcev ne beležijo in prihaja do izraza samoiniciativa posameznikov. Tako so na primer v Trbovljah na Limbergu, kjer



Uslužbenec federalnega zavoda pri delu za iskop Doma kulture in prosvete

tista ustvarjalna sila, s katero dajemo najlepši odgovor vsem razdiralcem naše enotnosti. V časopisih in preko radia slišimo vsak dan o novih uspehih. Frontovci Zagreba — Beograda sodelujejo pri gradnji ceste Beograd—Zagreb. Frontovci glavnih mest naše države tekmujejo med seboj, kdo bo naredil več prostovoljnih ur in s tem pripomogel k čimprejšnji izgradnji socializma v naši državi. Samo Ljubljana je v času predkongresnega tekmovanja naredila preko 130.000 prostovoljnih ur, katere je naredilo 35 tisoč prostovoljcev. Vsak četrti Ljubljančan se je udeležil prostovoljnega dela. Delovni polet in elan je bil na največji višini in se je stopnjeval še posebno v prvih kongresnih dneh. Delali so podnevi in ponoči. Pred sabo so imeli prostovoljci samo en cilj socializem, za katerega izgradnjo jim ni žal ne težav in ne žrtev. Tudi v Trbovljah imamo dosti možnosti, da dokažemo, da nočemo biti zadnji pri prostovoljnem delu. Gradimo cesto, pri kateri pa je doslej sodelovalo vsega skupaj prostovoljcev le 425, ki so naredili 1421 prostovoljnih ur. V gradnji je dom kulture in prosvete, gradimo zadružne domove, vendar ni tistega člana, kakor bi bilo pričakovati. Kje je vzrok? Glavni vzrok tiči

gradi uprava zasavskih premogovnikov, sami delavci in žene pristopili na pomoč in s prostovoljnim delom pomagajo, da gradnja uspešno napreduje. Do sedaj so že izvršili preko 4.000 prostovoljnih ur. Nujno je, da se v Trbovljah pristopi k pravilni organizaciji brigad in čet, da ima vsaka četa odgovorne vodje in kar je tudi važno statističarja. Vse premalo vodijo evidenco o doseženem delu, saj je dosti prostovoljnega dela napravljenega na raznih drugih sektorjih dela. Ker pa ni pravilne evidencije se ne more pristopiti k proglasitvi najboljših prostovoljcev in dajanju priznanja v obliki bronaste, srebrne, zlate in zlate značke na rdečem polju. Samo Ljubljana je na zadnji proglasitvi najboljših prostovoljnih delavcev imela 5126 značkarjev. Tudi Trbovlje bi jih že lahko imelo vsaj 100, ker pa ne vodijo statistike, to ni mogoče izvršiti. Nujno je, da se napravi temeljita reorganizacija in postavi štab delovnih brigad in čet, ki bo naredil točen razpored dela in, ki bo imel nalogo pripraviti vse potrebno, v prvi vrsti orodje in kar je glavno, da se postavi ljudi, ki bodo imeli čut odgovornosti. Le tedaj bomo uspeli in tudi v tem pogledu dokazali, da nočemo biti med zadnjimi.



Priprava opeke za gradnjo

Čuvajmo in učvrščujmo neporušljivo enotnost naše Partije kot jamstvo za ohranitev velikih pridobitev naše ljudske revolucije in jamstvo vseh bodočih zmag naših narodov na poti socialistične izgradnje

Kje je vzrok, da gradnja združnega doma v Radečah ne napreduje

V letu 1948, v drugem letu petletnega plana je bilo predvideno graditi združni dom v Radečah, kateri bi bil neobhodno potreben za prebivalce tega kraja. Ta gradnja pa zelo počasi napreduje, bolje rečeno, da sedaj prav nič ne delajo. Kje pa je vzrok temu, da je na tem gradišču delo zaspalo? Ni ga težko najti. Če se ozreč na delo odbora za gradnjo združnega doma, boš kmalu ugotovil, da na tem gradišču zavira vse delo odbor, kateremu je bilo poverjeno, da pripravi načrt, organizira delo in poskrbi za tehnično izvedbo dela na gradlišču.

Takoj v začetku se je zagrabilo za delo pri pripravi materiala. Toda tu moramo pohvaliti le mladinsko organizacijo, katera je pri pripravi materiala največ naredila. Pripravljeno je že precejšnja količina gramozja in nekaj kamenja, kar pa je le majhen del za izgraditev združnega doma. Tu bo potrebno vložiti še mnogo napora in pripraviti precej materiala, da bo zadostoval izgraditvi tega združnega doma, kakršen je predviden. Vse množične organizacije so si na tem sektorju zadale obveze, da bodo v drugem letu petletnega plana izgradile združni dom. Te obveze pa se ne izpolnjujejo.

Krivda odbora je, da nima interesa, da bi se delo na gradišču poživelo. Predsednik bi moral tudi večkrat sklicati sejo tega odbora, kjer bi se pogovorili, kako bi organizirali delo na samem gradišču in kako bi začeli obveze sprovajati v delo. Toda na žalost se to pri tem predsedniku ne vidi in se še ni na njegovo iniciativo odbor nikoli sestel, niti ni organiziral nobenega dela na tem gradišču. Tak odbor in takega predsednika je treba odkrito kritizirati. V tem odboru se nahaja tudi večina takšnih, ki so pred kratkim začeli govoriti, da združnega

doma v Radečah ne bi gradili, češ da je zadosti zadrug, dvoran itd. in da je kje drugje bolj potreben kakor v Radečah. Takih izgovorov je pri tem odboru na pretek. Mi pa trdimo in smo mnenja, da združni dom v Radečah mora biti zgrajen in tudi bo, čeprav danes sam odbor delo zavira.

Da odbor nima interesa do gradnje združnega doma, imamo lep primer: Avto-moto društvo Radeče se je obvezalo za predkongresno tekmovanje v čast V. kongresa KPJ, da bodo člani dali 200 prostovoljnih ur pri gradnji združnega doma. Nekega dne so se zbrali člani tega društva, da bi delali na gradišču. Obvestili so odbor za gradnjo združnega doma, da naj jim pride odkazat delo. Dobili pa so odgovor, da še ne vedo, če bodo gradili združni dom in je brez pomena, prejkaj delati. Člani avto-moto društva so bili razočarani nad takšnim odgovorom, ker niso mogli izpolniti obvez, katere so dali Centralnemu komiteju Komunistične partije Jugoslavije in tov. Titu. Kljub temu, da niso delali na gradišču, se niso vrnili domov, temveč so delali na popravilu starega avtomobila in pri zbiranju materiala, katerega bi se lahko uporabili pri moto društvu. Hoteli so izvršiti svoje obveze s prostovoljnimi urami, pa čeprav jim je zaviral gradbeni odbor združnega doma predvideno delo.

Iz tega lahko vidimo, kakšno stališče zastopa gradbeni odbor tega združnega doma. Sam odbor prvi zavira vse delo na gradišču, ker nima interesa, da bi združni dom v Radečah stal. Takšno odbore je treba skritizirati in jih klicati na odgovornost, ker zavirajo izvedbo petletnega plana in razvoj narodnega gospodarstva v novi Titovi Jugoslaviji, ko stojimo na poti v socializem. —nci.

Uspela prireditev prosvetnega aktiva CRD

V četrtek dne 22. t. m. nas je prosvetni aktiv CRD presenetil s pestrim večerom. Dvorana je bila polna hvalečnega občinstva. Nastopil je moški pevski zbor pod vodstvom tov. Dolničarja, ki se je z oziranjem na kratak čas obstoja in vaj odrezal prav dobro. Najbolj je ugajala »Pesem CRD«, ki so jo morali ponavljati. Orkester je pod dirigentom Skrinarjem zaigral nekaj skladb, ki jih je občinstvo navdušeno sprejelo. Tudi zborna recitacija pod vodstvom tov. Odlazka je ugajala. Najtrši orehi je imela pač dramska skupina, ki nam je zaigrala »Vrnitev« v režiji tov. Jarca. Vendar je ne smemo meriti s prestrogim merilom, posebno če

upoštevamo njihovo voljo in požrtvovalnost. Zapazili smo med njimi nekaj moči, ki bi jih bilo treba pritegniti k sindikalnemu gledališču. Celoten vtis je bil prav dober in naj si vsi ostali aktivci vzamejo za vzgled kaj zmore čvrsta volja in predanost stvari. Vidimo, da je tov. Odlazek kot kulturno prosvetni ref. poživljal delo prosvetnega aktiva v CRD in mu najskrenejše častitamo. Kakor smo obveščeni je aktiv nastopil z istim programom v Postojni ob priliki izleta pododbora sindikata CRD. Vsem sodelujočim se za prijeten večer prav lepo zahvaljujemo. Upamo, da se začeto delo ne bo ustavilo, ampak celo poglobilo in razširilo.

„Via Mala“ na radeškem odru

Mestno gledališče v Radečah je v tem mesecu dvakrat vpriporilo J. Knittel: Via mala v režiji tov. Pešca Janeza ml. Vsekakor je to trd orch za večja gledališča in občudujemo pogum igralske družine iz Radeč, da se je lotila tega dela. V splošnem je igra izpadla dobro le škoda je, da je moral režiser v zadnjem tednu prevzeti vlogo Richenana, kar je vsekakor kvarno vplivalo na celotno delo, ker se je seveda moral več posvetiti svoji vlogi, kot celotnemu delu. Prav zadnje vaje so večinoma odločilne še posebno, kar se tiče medsebojne igre, izglajevanja ostrin in uravnoteženja nivoa igre posameznih igralcev. To se je igri tudi poznalo. Gotovi so se v posameznih prizori povzpeli visoko pa zopet padli, kar razbija celoten vtis igre. Prvo dejanje ni ogrelo in šele od drugega dejanja dalje

je igra rastla, pa je v zadnjem dejanju zopet majce padla. Glede posameznih igralcev bi omenili Sillveli ki ni bila doživeta, tudi za Niklase se čudimo, da ni popolnoma ustregel, ko ga je vendar oblikoval star izkušen igralec Pešec st. Pri Pešču ml. se je čutilo, da je vskočil zadnji teden. V večini prizorov je bila dobra Hana ravno tako gospa Richenau. Kot primer moramo pa omeniti sedemdesetletno tovarišico Kosovo, ki je podala mater dovršeno. Slučaj, da kdo v teh letih še nastopa na amaterskem odru je pač edinstven. V splošnem je predstava uspela in prav od srca čestitamo vsem sodelujočim posebno tov. Kosovi in režiserju, ki je oskrbel tudi tako učinkovito in smiselno inscenacijo, da jo na podeželju redko ali pa sploh ne vidiš.

P. J.

Kako in kaj naj pišemo v naš list

Naš list »Zasavski udarnik« izhaja že 7. mesec ter je v tem času prispele v uredništvo mnogo dopisov, katere smo po večini vse objavili. Če kateri dopis ni bil objavljen, so lahko vzroki bili različni. Mnogi dopisi imajo namreč slabosti, ki jim onemogočajo objavljenje v listu. Druge dopise je treba zopet delno popraviti ali skrajšati in zato ne morejo biti v celoti objavljeni. Če pregledamo doseganje delo, bi lahko trdili, da je vkljub lepemu številu dopisnikov vse premalom dopisov iz terena in iz življenja posameznih kolektivov. Treba je na vsak način, da ima vsak obrat in vsaka vas svojega dopisnika za naš lokalni list »Zasavski udarnik« ker bomo le tedaj lahko v celoti reševali naloge, pred katere je bil postavljen list ob pričetku svojega izhajanja. Da pa našim dopisnikom jasno o čem naj pišejo navajamo par navodil:

Prvič. Nikar ne piši o kampanjah, raznih Tednih in Dnevih, ki so že zdavnaj minuli. Veš, zgodi se, da dobimo dopise o prireditvah v Tednu matere in otroka ali o delu v Tednu gozdarstva — šele sedaj. Se bolj ludo je, če pišeš o obveznostih za vpis ljudskega posojila v dneč, ko so ga domala že vsi vpisali!

Takih primerov **zakasnelega** poročanja bi lahko navedli še mnogo. Iz navedenega sledi pouk za vsakega dopisnika: poročaj takoj po dogodku.

Če je bil sestanek terena zvečer, poročaj o njem naslednje jutro. Če ste dosegli popolne uspeh pri prostovoljnem delu, napiši že zvečer dopis o tem. Če nimaš časa napisati in je stvar kratka, sporoči novico uredništvu po telefonu. Skratka, ne pušči, da novica zastari, da vprašanje, ki ga hočeš prikazati, zgubi moč aktualnosti.

V tej zahtevi po hitrem poročanju pa tiči resna nevarnost. Hitrica se lahko sprevrže v ameriško gonjo po ceneni senzaciji, ki se ne briga dosti za točnost informacije. V socialističnem tisku dajemo točnosti navdov v dopisu vedno **prednost** pred hitrostjo.

Drugič. V koš pridejo prav gotovo dopisi, v katerih mrgolijo takile in podobni stavki:

»Stvar kar dobro napreduje.« »Zato hodijo na udarniško delo, vedno se udeležujejo sestankov.« »Razvila se je diskusija. Tam je vstal brigadir in objubil...« »tu se je oglasila brigadirka.« »Studij v naši sindikalni podružnici uspešno poteka.« in tako dalje in podobno. Jasno je, da takih nestvarnih dopisov ne moremo objaviti. Iz njih bralec ničesar novega in zanimivega ne zve, še manj pa so tako napisani dopisi poučni. Če stvar dobro napreduje, je prav. A potem je treba napisati, kakšna **dejstva** dokazujejo to trditve, **kajal** stvar dobro napreduje. Lepo je tudi, če hodijo člani podružnice na prostovoljno delo. A čitatelja — med njimi tudi člane podružnice same — bo veliko bolj zanimalo, **kaj** so delali, **koliko** so napravili, pri delu, **kdo** je najboljše delal, ali je bila organizacija dela dobra, ali je morda kakšna napaka ovirala delo itd., itd.

Vsak dopisnik se mora vprašati: »Ali tudi jaz pišem tako nestvarno? Ali imajo moji dopisi iz dejstev sestavljeno hrbtnico? Bo čitatelj lahko iz dopisa izvedel vse o stvari, o katerih poročam?« Taka samokritična vprašanja bodo pripomogla k boljsemu pisanju, **k izpolnitvi Leninove zahteve, da je osnovna naloga tiska, učiti množice na konkretnih primerih iz vsakdanjega življenja.**

Tretjič. Uredništvo sprejema tudi dopise, ki ustrezajo gornji zahtevi po stvarnem poročanju. V njih je polno statističnih podatkov o udeležbi na delu, o premetanih kubikih in opravljenih delovnih urah. To je dobro, a ni dovolj. V dopisu je treba pokazati tudi ljudi, ki premagujejo težave s svojo uporno voljo in iznajdljivostjo. To so udarniki, novatorji in racionalizatorji po tovarnah ter najboljši prostovoljni delavci, ki imajo oprav-

ljenih 400, 500 in več ur. Pisati o teh prvakah naše borbe za socializem — je ena glavnih nalog vsakega dopisnika. Tudi pri popularizaciji naših najboljših ljudi se mora dopisnik ubraniti napake, da bi opisal samo uspehe, rezultate, skratka zunanjo plat dela, ne bi pa pokazal vzroke, gibalne sile teh uspehov v človeku. Prav zaradi te površnosti v risanju likov prvakov petletke, nam še ni uspelo prikazati, kako je prav V. kongres KPJ vzbudil naše ljudi k še požrtvovalnejšemu delu. Mi vsi še vedno samo beležimo rezultate, posledice, ne sežemo pa globlje, k vzrokom in povodom. Samo ob takih izčrpnih dopisih o naših najboljših ljudeh bomo mogli učiti druge, ki še zaostajajo, k boljшему delu, v skladu s slovenskim rekom: »Besede mičejo, zgledi vlečejo.«

»Piši izčrpno toda kratko!«

»Izčrpno in obenem kratko? To pa ne gre.« slišim govoriti kritičnega čitatelja.

Nemara je to res precej nedosegljiva stvar za začetnika v pisanju. Toda začetniku mora postati zgornje naročilo »piši izčrpno, toda kratko« cilj, h kateremu mora stremeti. Dopisnik se mora naučiti — da se tako izrazim — varčevati z besedami pri izražanju svojih misli in opažanj. Vedeti mora, da ljudje dandanes berejo radi v časopisih kratke stvari, ki pa kljub kratkosti mnogo povedo. Vrhu tega sam obseg našega lista zahteva, da se izogibamo dolgim člankom, v kolikor resnično niso potrebni zaradi važnosti vprašanj, ki jih obravnava vajo.

Naj ponovim: dober dopisnik bo ožej vso »vodo« nepotrebnih splošnih uvodov, frazerskih ohljub ob koncu in postranskih razmotiranj ter bo kratko — kolikor razmoti to omogoča zahteva po izčrpnosti — opisal stvar, ki jo hoče obdelati v svojem dopisu. V enem članku bo postavil na dnevnih red skoraj vedno eno samo glavno vprašanje. Ne bo posnema! one dopisnike, ki hočejo v enem članku opisati prostovoljno delo, kulturno prosvetno dejavnost, fizkulturno delo mladine, žena, najboljših delavce svojega terena, podjetja ali ustanove. Če pišeš o kulturi in prosveti, ostani pri tem. Tudi o fizkulturi piši posebej. Torej še enkrat: nobenega kopičenja tem, vprašanj v enem dopisu. Sicer tako razbit dopis zgubi svojo ost, udarno silo.

Vse to je potrebno, da bi naši dopisniki postali oko in uho svoje tovarne, organizacije, ustanove. Oni so poklicani, biti glasniki uspehov pa tudi sodniki napak, slabosti in neuspehov. Zato je nujno, da je dopisnik tesno povezan z množicami, poslušaj njih glas, piše v interesu njih pravih teženj, zahtev in potreb. Samo tako bo njegovo delo uspešno, plodno.

Napak bi bilo misliti, da so v rubriko »Ali že veste« poklicani dopisovati samo dopisniki. Sleherni član množične organizacije mora sodelovati v tej rubriki. Njen namen je bičati napake, slabosti in nedostatke, ki ovirajo borbo za plan in za socializem in dajati predloge za boljše delo. Naša rubrika »Ali že veste« ima še slabosti. Dejstva pri kritičnih dopisih niso vedno vsestransko preverjena, izbira pri tem je zelo ozka. Nismo še dobili dovolj kritičnih dopisov na račun slabih menz, nekulturne postrežbe v trgovskih in gostinskih obratih, slabe organizacije prostovoljnega dela, kar posebno velja za Trbovlje. Treba je na vse, kar je nepravilnega opozarjati in s skupnimi močmi bomo te napake odpravili. Vse navedene pripombe o delu dopisnikov je zahtevala naša praksa in bo le z vašim najtesnejšim sodelovanjem omogočeno, da bo Zasavski udarnik res mobilizator in signalizator naših uspehov in napak. Uredništvo pričakuje, da se bodo dopisniki obračali nanj z vprašanji o čem naj pišejo. Mi jim bomo radi odgovorili.

Uredništvo

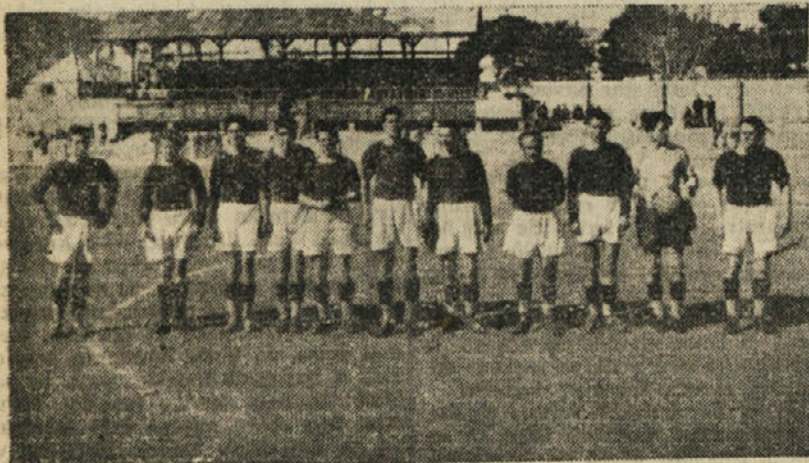
Za Tita, za partijo, naprej!

Za Tita za partijo naprej, je donela pesem v soboto zvečer v Delavskem domu, kjer se je vršila prireditev v čast V. kongresu KPJ. Pevski zbor in orkester SKUD »Lojze Hlohkrant« sta izvajala kantato »Hej partizani« pod vodstvom skladatelja Radovana Gobca. Partizanska kantata, katere je doživela svoj krst leta 1944. v Gornjem Gradu, je posvečena borcem

XIV. divizije. Izvajana je že bila širom naše republike in tudi v Zagrebu. Nazadnje so jo izvajali na predvčer I. kongresa »Zveze borcev NOV« v Ljubljani. Prireditev, katere se je vršila v soboto, je bila glede izvajanja na višini, obisk pa je bil zelo slab, kar pa je v glavnem pripisati slabi propagandi, ker marsikdo ni vedel da se prireditev vrši.

Fizikultura in šport

Sindikalna reprezentanca Splita gostuje v Sloveniji



Sindikalna reprezentanca Splita

V mesecu marcu je moštvo Rudarja odšlo na turnejo po Dalmaciji, kjer je odigralo med drugimi tudi tekmo proti sindikalni reprezentanci Splita. Rudar je takrat tekmo izgubil z 2:1. Igral je v postavi: Tauš, Dolinšek, Černe, Vodišek, Butkovec, Pole, Gačnik, Blatnik, Krasnik, Kos, Koncilija. Moštvo Rudarja je bilo povsod lepo sprejeto in se je z najlepšimi vtisi vrnilo domov. Tudi Trbo-

veljani smo dolžni, da gostoljubno sprejmemo splitske fizikulture, ki slovi, da so med najboljšimi. Sindikalna reprezentanca Splita nastopi v najmočnejši postavi in bo odigrala svojo prvo tekmo v Trbovljah v nedeljo 1. avgusta. Med tednom igra proti SFD Proletarcu v Zagorju, nato v soboto proti SFD Kladičarju Celje, v Mariboru proti SFD Zeleničarju in v Murski Soboti.

FD Kvarner (Reka) : SFD Rudar (Trbovlje) 2:1 (0:0)

V četrtek 22. julija je imel trboveljski Rudar v gosteh reškega Kvarnerja, ki igra v II. zvezni ligi. Tekma je v kljub delovnemu dnevu privabila na igrišče preko 1000 ljudi ki pa so odhajali iz igrišča razočarani nad slabo igro domačega moštva, še bolj pa zaradi slabega sodnika, ki je pokazal, da še zdaleč ni dorasel težjim tekmam.

Prvi početki igre so pokazali, da se eno kot drugo moštvo ne more znajti. Moštvo Kvarnerja je pričelo z napadi, ki pa so se izjalovili ob dobri obrambi Rudarja. Obe moštvi se trudita, da dosežeta vodstvo, toda vsaka žoga postane plen dobrih vratarjev. Več aporednih kotov Rudar ne izkoristi. V zadnji minuti drugega polčasa brani Ličar nevaren strel v kot, ki pa ostane neizkoriščen. Drugi polčas se je pričel z ostrimi napadi Rudarja. V 8. minuti Kos ostro strelja, vratar gostov pa v krasnem stilu v padu brani. V 15. minuti pride Kvarner v vodstvo.

Iz gneče doseže leva zveza gostov gol. Igra postaja zelo napeta in živahna. Toda v 30. minuti je Oprešnik dosegel izenačenje z glavo v desni kot. Eno minuto za tem pade najlepši gol dneva. Kvarner vodi z 2:1. Rezultat se do konca ni menjal. Tako so gostje zmagali in je njihova zmagava povsem zaslužena.

Ligaši iz Reke niso sicer pokazali kaj posebnega, lahko pa se moštvo Rudarja vseeno nekaj od njih nauči in to dobrega kritja in točnega podajanja. Igra je potekala vseskozi prijateljsko. Občinstvo pa želi, da takšne tekme v bodoče sodijo sodniki, ki so takim nalogam kos.

V predtekmi sta igrala aktiva CRD : Vzhodni obrat. Zmagalo je moštvo aktiva CRD s 3:1 (2:1).

Fizikultura mora postati v novi Jugoslaviji last milijonov delavcev mest in vasi



Moštvi: Kvarnerja Reka in Rudar pred pričetkom tekme

FD Enotnost Ljubljana : SFD Rudar Trbovlje 2:2 (2:0)

Za nedeljsko tekmo med ljubljansko Enotnostjo in domačim Rudarjem je vladalo v Trbovljah veliko zanimanje, saj se je na stadionu zbralo veliko številno gledalcev, ki so bili priča zanimivi igri. Moštvo Rudarja je nastopilo v spremenjeni postavi in se je dobro izkazalo. Poudariti pa je treba, da nepotrebne kombinacije pred golom niso ravno v korist moštva. Postava Rudarja je bila sledeča: Pajer, Butkovec, Sore II, Pole, Vodišek, Blatnik, Oprešnik, Koncilija, Mlakar, Kos in Gačnik. Igra v prvem polčasu je prinesla rezultat 2:0 za Enotnost, ki je v 30. minuti po Hudarinu prvič potresla mrežo Rudarja in v 35. minuti drugič. Vkljub temu, da je imela prvi polčas moštvo Rudarja več od igre, ni znalo tega izraziti v golih, to pa vsled nepotrebne kombiniranja pred golom in dobrega vratarja Enotnosti, ki je pokazal stil dobrega vratarja, saj je ubranil več nevarnih strel, katere smo videli že v mreži. Ves drugi polčas do 30. minute ni bilo nobene spremembe. Izgledalo je, da bo Rudar poražen, kar pa ne bi bilo v sramoto, saj moštvo Enotnosti igra v drugi zvezni ligi ter se nahaja v sredini tabele. Srednjemu napadalcu Rudarja Mlakarju uspe, da v 30. minuti potrese

mrežo Enotnosti in zniža rezultat na 2:1. Ni še poleglo navdušenje občinstva, že je rezultat 2:2. Po streljanju kornerja, katerega strelja Gačnik, Oprešnik lepo plasira z glavo v desni kot. Vse do konca se rezultat ni izpremenil. Moštvo Rudarja je pokazalo, da je lahko nevaren nasprotnik vsakemu in ne kloni, če hoče, saj se je borilo do zadnje minute. Od moštva Enotnosti pa smo pričakovali več, kakor so pa nam pokazali. Sodnik je sicer dosti grešil, kar pa ni imelo vpliva na potek igre. Velja pa to, kar je bilo že večkrat poudarjeno, namreč, da je za take tekme treba dobiti sodnika iz Celja ali od koder koli. Zpomniti si moramo, da so bili sodniki vedno povod raznih nezaželenih incidentov in mislimo, da ni namen, da bi se slične stvari, katere so bile lansko leto, še kedaj ponovile.

SFD PROLETAREC, ZAGORJE : SFD LITIJA 4 : 0

Prijateljska nogometna tekma med Proletarcem in Litijo, katere se je vršila v nedeljo 25. julija v Zagorju, se je končala z zmago Proletarca, ki je dosegel rezultat že prvi polčas.

Ali že veste

da je nesrečni maček, katerega je povozil avtomobil v Trbovljah, čakal 4 dni na glavni cesti med stavbo sodišča in mestne ekonomije v dneh najhujše vročine, na sodbo za dodelitev koščka zemlje za njegov zadnji počitek. Končno ga je našel.

da je v Trbovljah organizirano preko 2000 mladine, za akcijo koloradskega hrošča pa pride v poštev samo 25-članski aktiv Okrajnega ljudskega odbora. Kaj je vzrok ???

da so v Zidanem mostu še ljudje, ki se nikakor ne morejo otresti starega duha in si še vedno pustijo prinašati od delavca, razna živila, ker se čutiljo in delajo vplivne, da ga lahko izkorisčajo. Poleg tega imajo doma polne drvarnice drv, nabranih na ruševinah Zidanega mosta in ravno ti ljudje niso obrnili niti ene lopate gramozu niti ene opeke za zidavo združnega doma, niti pomagali pri čiščenju ruševin. Zato pa bodo tovariši, ki so zavedni in ki ljubijo svojo domovino pokazali tem ljudem, da se da tudi brez njih ustvarjati, plodove dela pa bodo tudi sami uživali. — Naše geslo je: Kdor ne dela, tudi užival ne bo!

da mesar v Zidanem mostu prav nič ne pazi na čistočo mesa, na mesu je vedno vse polno lesnih iveri od klade na kateri se seka meso, morda raču-

na na to, da mu bodo konzumenti plačali novo klado;

da jedo v železniški menzi v Zidanem mostu abonenti solato brez olja, čeprav so oddali celo živilsko nakaznico upravnici menze;

da v Zagorju že od 1. maja stoji velik mlaj, kateremu so pred kratkim odbili suh vrh in pritrtili svežega, računajoč na to, da bo mlaj pognal in ozelenel?

Ob priliki masovnega sestanka Zveze krajevne industrije in obrti — upravnega odbora Zagorje, ki se je vršil v četrtek, dne 15. t. m. v prostorih hotela »Kuma«, je bilo ugotovljeno, da pletilstvo Bazelj, Zagorje št. 106, stoji že osem tednov. Pletilstvo Bazelj stoji pod upravo okrajnega Združenja vojnih invalidov. Podjetje ne obratuje, ker nima na razpolago potrebnih surovin.

Radi ustavitve obrata je sedaj 13 delovnih moči brez posla in slehernega zaslužka, čeprav je iste prevzelo ob prevzemu obrata imenovano Združenje vojnih invalidov. Znano je, da je podjetje Bazelj v prejšnjih mesecih redno obratovalo in da so tudi uslužbenci v redu prejimali svoje prejemke. Nastaja vprašanje, čemu sedaj naenkrat označeni zasloj in kdo odgovarja za prejemke označenih delovnih moči.

Razširjevalci lažnih vesti so dobili zaslužen p'ačilo

Dne 24. julija 1948 so se zagovarjali pred okrajnim ljudskim sodiščem v Trbovljah Barič Ivan, Strmšek Anton, Kuček Franc ter Kovač Jože, ki so s svojimi izpadi na raznih mestih blatili našo ljudsko oblast, sramotili maršala Tita ter razširjali neresnične vesti o ljudskem posojilu.

Barič Ivan se je zagovarjal, da je neugotovljenega dne v začetku julija 1948 v neki gostilni v Zagorju govoril o našem posojilu, da je država razpisala posojilo zato, ker je iz Ljubljane pobegnilo 9 naših ministrov, kateri, da so s sabo odnesli nabasane aktovke denarja... S posojilom pa da se hoče ta denar nadoknaditi. Nadalje je govoril, da je maršal Tito izdajalec ter da je naša država vrtiljak katerega sučejo cigani. Vsem tem njegovim navedbam pa je pritrjeval soobtoženi Strmšek Anton ter še poudaril, da so navedbe Bariča točne. Za Strmška je pa tembolj žalostno, da se kaj takega poslužuje, ker je on človek ki mu je naša oblast dala zelo lepo priznanje za delo, ki ga je opravil v rudniku ter mu tudi nudila zaslužek, kakršnega v svojem življenju ni imel.

Kovač Jože, kot poslovodja trgovine Kolonijale Trbovlje, se je zagovar-

jal, da je ravno tako kritiziral obstoječo državno ureditev ter izjavljal, da ljudsko posojilo ni ljudsko, temveč da je to vojno posojilo, katerega ne bodo tisti, ki so ga vpisali, dobili nikoli povrnjenega. Kritiziral je tudi našo trgovsko politiko in je rekel, da naša oblast iste ne vodi pravilno.

Kuček Franc se je zagovarjal, da je v gostilni »Jadran« Radeče — torej na javnem mestu — zaničeval sliko maršala Tita ter gledajoč na njo izjavljal: »kaj boš ti revček, ti berač, izdajalec itd.« Kuček je namreč mesar, pa mu je bila pred kratkim odvzeta obrt. Zato je ob tej priliki potegnil iz žepa odločbo s katero se mu prepoveduje nadaljnje izvrševanje mesarske obrti in jo kazal drugim z besedami: »Sedaj sem svoboden, zato bom na hišo obesil belo zastavo.«

Dejanja obsojencev se lahko v današnjih prilikah smatrajo za zelo škodljiva, ker so z njimi vzbujali med ljudstvom nezaupanje v našo oblast. Za svoja dejanja so prejeli zaslužene kazni in to sorazmerno do enega leta prisilnega dela z odvzemom prostosti.

Javni tožilec je zoper sodbe priložil pritožbo.